

Novinky v daňové oblasti

Září 2010

Obsah:

1. Plánované změny českého daňového systému / body z programového prohlášení vlády
2. Změny od 1. ledna 2011 a 2012
3. Aktuální novinky zejména pro fyzické osoby

Druhá polovina roku 2010 přináší několik legislativních změn, na které bychom Vás v tomto Newsletteru rádi upozornili. Úvodem uvádíme několik bodů z programového prohlášení nové vlády České republiky, které nám ukazují, jakým směrem se pravděpodobně bude v dalších letech naše daňová legislativa ubírat.

Současně bychom Vás také rádi upozornili na několik změn, které nás čekají od 1. ledna 2011 a v letech následujících. Jedná se zejména o novelu zákona o DPH, nový Daňový řád, vznik nových finančních kontrolních úřadů a pozměněné standardní dodací podmínky Incoterms 2010.

Na závěr si Vás dovoluujeme informovat o několika aktuálních novinkách týkajících se zejména fyzických osob, a sice zdanění státních dluhopisů, přerušeni živnosti a zrušení povinnosti vést účetnictví u fotovoltaických projektů.

1. Plánované změny českého daňového systému / body z programového prohlášení vlády

Na počátku srpna vydala nová vláda své programové prohlášení, ve kterém shrnuje změny, které hodlá v dalších letech uskutečnit. Níže uvádíme nejvýznamnější body z tohoto programového prohlášení týkající se daňové oblasti.

Zároveň však existují signály, že až do komunálních a senátních voleb, které se mají uskutečnit ve dnech 15. a 16. října tohoto roku nelze až na malé výjimky žádné významné návrhy daňových změn očekávat. Naši zákonodárci s nimi pravděpodobně vyčkají až na období po volbách.

- Sazba daně z příjmů fyzických ani právnických osob zřejmě nevzroste. Dědická a darovací daň by měly přejít pod běžnou daň z příjmů. Silniční daně pro osobní automobily by mohla být zrušena.
- Dojde ke zjednodušení daňového systému, včetně odbourání řady výjimek a úlev. Cílem je normální zdanění zaměstnaneckých benefitů, tedy i stravenek, režijních jízdenek a podobných výhod. Kompenzací pro zaměstnance by měl být jednotný paušál, který si budou moci odečítat všichni bez ohledu na jeho skutečné využití.
- Neměly by se omezovat úlevy týkající se financování vlastního bydlení (zvažuje se však další existence odpočtu úroků z hypoték), rodin (sleva na dítě), vzdělání, spoření na stáří (penzijní připojištění), vědy a výzkumu či podpory sociálně potřebných.
- Daňová zátěž by se měla přesunout z přímých daní na nepřímé. Téměř jisté je další postupné zvyšování spotřebních daní na tvrdý alkohol a tabák.
- Vládní program zatím neobsahuje zvyšování DPH, respektive sjednocení sazeb. Kvůli financování penzijní reformy k němu však má dojít. Nově by ale už podnikatelé nemuseli platit daň z přidané hodnoty za zboží a služby dodané firmám, které jim za ně do určité doby nezaplatily.
- Jednodušší má být i výběr a správa daní. Díky vzniku jednotného inkasního místa (pro výběr daní a pojistného) by lidé nejpozději od roku 2014 mohli místo tří různých daňových přiznání či přehledů vyplňovat jen jedině. Zjednodušil by se také výpočet, sjednotily termíny pro placení a zefektivnila komunikace s úředníky.
- Možnost zpětného vyměření daně se však prodlouží ze současných tří na pět let. Plánuje se zavedení všeobecné editační povinnosti. Vybraní úředníci by nově měli povinnost podávat závazný výklad nejasností v zákoně či postupu v konkrétní situaci.
- Vláda chce od roku 2012 snížit stropy na placení sociálního pojištění ze šestinásobku na trojnásobek průměrné mzdy.
- Jisté je vyšší zdanění loterií, veškerého hazardu a odstranění výjimek v této oblasti. Příjmy firem podnikajících v této oblasti budou zdaňovány jednotnou sazbou 20 %.
- Výdajové paušály pro živnostníky a další OSVČ by se neměly znovu snižovat (s výjimkou opětovného snížení paušálu z 60 na 40 % u svobodných povolání, které schválila ještě předchozí sněmovna).

2. Změny od 1. ledna 2011 a 2012

2.1. Vznik nových kontrolních finančních úřadů

V dalších letech vzniknou dva nové kontrolní orgány, Generální finanční ředitelství, které vznikne k 1. lednu 2011 a Specializovaný finanční úřad, který zahájí svoji činnost k 1. lednu 2012. Hlavním smyslem nových úřadů bude snaha zabránit daňovým únikům a lepší kontrola podnikatelských subjektů.

2.1.1. Generální finanční ředitelství

Generální finanční ředitelství (GFŘ) se sídlem v Praze vznikne vyčleněním Ústředního finančního a daňového ředitelství, které v současné době tvoří součást Ministerstva financí. Bude se jednat o nový samostatný orgán, který bude stát mezi Ministerstvem financí a jednotlivými finančními ředitelstvími a na který přejdou některé funkce, které mělo dosud Ministerstvo financí. Kompetence Ministerstva financí, které má podle zákona o správě daní a poplatků (resp. v budoucnu podle daňového řádu) se nezmění.

Mezi hlavní úkoly GFŘ bude patřit např. příprava nových zákonů, vydávání daňových tiskopisů, řízení jednotlivých oblastních finančních ředitelství a přezkoumávání rozhodnutí vydaných finančními ředitelstvími.

2.1.2. Specializovaný finanční úřad

Specializovaný finanční úřad (SFÚ) taktéž se sídlem v Praze bude přímo podřízen Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu.

Pod SFÚ budou místně příslušet vybrané podnikatelské subjekty, které splní zákonem daná kritéria bez ohledu na své skutečné sídlo podnikání. Mezi tyto subjekty budou patřit bankovní instituce, pojišťovny, zajišťovny a podnikatelské subjekty s čistým ročním obrátem nad 2 mld. Kč. Při poklesu obrátu pod stanovený limit bude místní příslušnost k SFÚ zachována ještě po dobu následujících tří let.

Na základě rozhodnutí GFŘ sem však mohou patřit i subjekty, u kterého GFŘ rozhodne, že pro jejich správu jsou nutné jisté mimořádné odborné znalosti (např. nadnárodní společnosti, u nichž dochází k mezinárodním transakcím s otázkami mezinárodního zdanění, transferových cen apod.). Tyto složité klienty budou mít tak na starosti vyškolení specialisté. GFŘ však může naopak rozhodnout i o tom, že určitý subjekt do kompetence SFŘ patřit nebude, i když by dané podmínky jinak splňoval.

Do budoucna by tyto nové úřady měly také pomoci zjednodušit a sjednotit výběr daní a pojistného.

2.2. Očekávané změny v oblasti DPH a Daňovém řádu

Od 1. ledna 2011 dojde také k několika změnám v oblasti daně z přidané hodnoty. Níže uvádíme stručný přehled těchto očekávaných změn zákona o DPH. O aktuálním stavu těch nevýznamnějších z nich Vás pak budeme dále informovat v našem podzimním Newsletteru.

- Ruší se časové omezení ustanovení snížené sazby daně na stavební a montážní práce týkající se dokončených bytů, bytových domů a rodinných domů platné jen do konce tohoto roku. V roce 2011 se tedy bude i nadále uplatňovat snížená sazba daně na stavební práce u dokončených bytových projektů jako doposud.
- Místo plnění u dodání tepla a chladu se řídí stejnými pravidly jako u dodání elektrického proudu a plynu prostřednictvím dodacích soustav.
- Mění se místo plnění u služeb vztahujících se ke kulturní, umělecké, vědecké nebo vzdělávací akci a jejich organizování (tj. např. výstavy a veletrhy) v transakcích B2B.
- Mění se pravidla pro uplatňování odpočtu DPH u dlouhodobého majetku používaného vedle podnikatelské i pro neekonomickou činnost.
- Oprava základu daně bude vždy povinná.
- Zavádí se možnost opravy výše daně u pohledávek za dlužníky v insolventi.
- Mění se osvobození od daně při dovozu.
- Odpočet daně se bude uplatňovat za zprísněných podmínek (až v okamžiku vlastnictví daňového dokladu a jen pokud byla použita správná sazba daně na vstupu).
- Zavádějí se dva zákonné koeficienty.
- Opravné období u nemovitostí se prodlužuje na 10 let.
- Mění se technika při úpravě a vyrovnání odpočtu.
- Zavádí se institut ručení za daň – zavádí se společná odpovědnost dodavatele i odběratele zdanitelného plnění za správné odvedení DPH.
- Zavádí se zvláštní režimy při dodání šrotu, emisních povolenek, stavebních prací a PHM (reverse charge u lokálních dodávek).

Připomínáme, že jak jsme Vás již informovali v našem Newsletteru z listopadu loňského roku, začne od 1. ledna 2011 platit nový Daňový řád, který nahradí současně platný zákon o správě daní a poplatků. Více informací na toto téma naleznete ve zmiňovaném Newsletteru na naší webové adrese <http://www.kemphoogstad.com>.

2.3. Změny v dodacích podmínkách Incoterms

Od 1. ledna 2011 dojde ke změně mezinárodních standardních dodacích podmínek Incoterms. Současně platné standardní dodací podmínky Incoterms 2000 tak nahradí nové vylepšené Incoterms 2010. V porovnání s Incoterms 2000 dojde k jejich celkovému snížení o dvě na 11 podmínek, přičemž 9 dodacích podmínek zůstane stejných, čtyři zaniknou (DDU, DAF, DES, DEQ) a naopak přibudou dvě nové (DAT – Delivered at terminal, DAP – Delivered at place).

Dodací podmínky přesně definují přechod rizik a nákladů spojených s přepravou dodávaného zboží mezi prodávajícím a kupujícím. Okamžik přechodu vlastnictví k dodávanému zboží dodací podmínky neřeší a řídí se smluvními či platebními ujednáními.

Smluvní strany nejsou povinny používat při přepravě zboží dodací podmínky Incoterms a mohou se dohodnout zcela individuálně, avšak jelikož Incoterms mají jednotný výklad a jsou obecně známé, vede jejich využití ke zjednodušení smluv a obchodních ujednání. Dodací podmínky mají i velký význam při určování celní hodnoty zboží neboť říkají, které náklady jsou již v ceně zboží zahrnuté a které nikoliv.

I když dojde ke změně standardních dodacích podmínek, mohou obchodní partneři i do budoucna využívat dodací podmínky, které Incoterms 2010 ruší, avšak neměli by se pak již ve smlouvách odvolávat na platné Incoterms 2010.

3. Aktuální novinky zejména pro fyzické osoby

3.1. Státní dluhopisy

Nově může Ministerstvo financí obchodovat se státními dluhopisy, které mohou nabývat pouze fyzické osoby.

Pro tyto dluhopisy se ruší osvobození od daně z příjmů fyzických osob a zavádí se zdanění z jejich úrokového výnosu srážkovou daní ve výši 15%. Zdanění těchto dluhopisů se uplatní i v případě odkupu státních dluhopisů nebo při jejich splatnosti.

3.2. Přerušení výkonu živnosti

Od 1. srpna 2010 došlo ke změně živnostenského zákona v otázce přerušení živnosti. Přerušení provozování živnosti na dobu delší než 6 měsíců byl dříve podnikatel povinen předem písemně oznámit živnostenskému úřadu. Nová úprava je shovívavější a pouze umožňuje, tedy již nepřikazuje, aby podnikatel přerušení výkonu živnosti oznámil.

Zrušení povinnosti nahlašování přerušení živnosti může mít souvislost s úpravou základu daně z příjmů v případě přerušení živnosti podnikatele. V praxi bude pravděpodobně možné využít úpravu základu daně pouze u nahlášeného přerušení živnosti.

3.3. Zrušení povinností vést účetnictví u fotovoltaických projektů

Novelizován byl také tzv. energetický zákon, a sice byla zrušena povinnost pro držitele licencí podle energetického zákona být účetní jednotkou. Toto zrušení povinnosti vést účetnictví může být důležité zejména pro fyzické osoby provozující fotovoltaické elektrárny, které v minulosti vedení účetnictví neúměrně zatěžovalo.

Věříme, že uvedené legislativní změny pro Vás budou v převážné míře pozitivní. Velmi rádi s Vámi prodiskutujeme dopady uvedených změn na Vaši společnost.

Bohdana Pražská

tel.: +420 221 719 000

bohdana.prazska@kemphoogstad.com

Veronika Reková

tel.: +420 221 719 000

veronika.rekova@kemphoogstad.com

Olga Holubová

tel.: +420 221 719 000

olga.holubova@kemphoogstad.com

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.